

U2023/01467: INSPEL TILL REGERINGENS FORSKNINGS- OCH INNOVATIONSPOLITIK

Skaraborgs kommunalförbund är en plattform för det gemensamma delregionala utvecklingsarbetet i Skaraborgs 15 kommuner. Utvecklingsarbetet bedrivs till stor del tillsammans med det regionala utvecklingsorganet Västra Götalandsregionen. Skaraborgs utvecklingsplanering följer vad som fastställts i Västra Götalandsregionens Regionala utvecklingsstrategi (RUS). Skaraborgs kommunalförbund ansluter sig till de inspel till regeringens forsknings- och innovationspolitik som inlämnats av regionstyrelsen i Västra Götalandsregionen och Högskolan i Skövde.

Mot bakgrund av den industriella omställning som pågår i Skaraborg, kompletterat med samhällsomställningen i stort, avger Skaraborgs kommunalförbund här ett eget inspel. Syftet med detta är att bidra med en kompletterande bild och förstärka behovet av att se Skaraborg som ett av landets nyckelområden inom pågående grön omställning. Kraften i omställningen i Skaraborg är klart jämförbar med vad som redan sker i Västerbotten och Norrbotten.

Tillsammans med det som sker i övrigt inom Västra Götaland behöver Skaraborg och Högskolan i Skövde ges en nationell och mycket hög prioritering. Regeringen har nu god möjlighet att med sin forsknings- och innovationspolitik skapa förutsättningar som möjliggör insatser på regional och delregional nivå. Detta till syfte att förstärka och accelerera den svenska gröna omställningen

Omställningen sker i Västsverige och Skaraborg

Den svenska nyindustrialiseringen pågår och är otroligt kraftfull. Den så kallade gröna omställningen blev tydlig för några år sedan då strategiska företagsetableringar tillkännagavs i norra Sverige. Det är näringslivets produkter och tjänster som förväntas leda Sveriges färd mot en industriell förnyelse och fortsatt välstånd. Det är produkter och tjänster med låg klimatpåverkan och en mycket hög grad av digitalisering. Inte minst inom den nya battericellstekniken och fordonsindustrins elektrifiering.

Det är enkelt att konstatera att Västerbotten och Norrbotten var först med att attrahera nya företag till den svenska nyindustrialiseringen. Samtidigt blir allt fler medvetna om att den stora och för Sverige helt avgörande industriella omställningen till största del kommer att ske inom befintliga företag, framför allt i Västra Götaland och Skaraborg. AB Volvos aviserade battericellsfabrik i Mariestad är ett av flera bevis på detta.

Av samtliga sysselsatta inom den svenska tillverkningsindustrin finns redan idag drygt var femte medarbetare i Västsverige. För att bibehålla och skapa förutsättningar för den svenska innovations- och produktionskraften krävs det därför till stora delar att stimulera en kompetensomställning inom befintliga branscher och företag jämte utveckling av ny

innovationsdriven kunskap. Det behöver även skapas innovationsmiljöer med dragningskraft hos internationella forskare och studenter. Dessa behöver finnas nära de nya Giga factorys som i allt väsentligt placeras utanför de svenska Universitetsorterna. Här spelar de regionala högskolorna en viktig funktion.

Om vi misslyckas med denna omställning kommer det att vara mycket negativt för Sverige. Vårt land har genom åren sett konsekvenser av att svensk basindustri inte klarat omställningen vid snabba tekniskiften.

Fordonsindustrins omställning i Skaraborg är mer än battericellsfabriken i Mariestad

I augusti 2002 aviserade AB Volvo att man skyndsamt avser att etablera en storskalig battericellsproduktion i Mariestad. En av de största investeringarna i svensk industrihistoria. Intensivt arbete pågår för att battericellfabriken med dess följetableringar ska kunna realiseras. Vi vet att företaget avger eget yttrande som mer i detalj beskriver detta.

Parallellt med etableringen av en battericellsfabrik sker omfattande omställning inom såväl AB Volvo, Volvo Car Corporation och andra bärande bolag inom fordonsindustrin. Företagens uppgift är att skyndsamt ställa om till en fossilfri produktion och fossilfria produkter. En näringslivsomställning som uteslutande är forsknings- och innovationsdriven. Här behöver regeringen ge möjligheten till forskning och innovation i närheten av företagets anläggningar, alltså även vid de regionala högskolorna.

Skaraborg har en lång tradition av verksamheter och kunskapsutveckling inom fordonsindustrin. Branschen sysselsätter idag ca 12 000 personer i Skaraborgs kommuner.

Skaraborg

Det tidigare länet Skaraborg är en delregion i Västra Götaland. I Skaraborgs 15 kommuner sker idag en kraftfull utveckling inom flera av Sveriges bärande resursbaser. Där kan särskilt framhållas den svenska fordonsindustrin och de gröna näringarna. Dessa branscher är i omställning och med en mycket kraftfull uppskalning vad gäller omfattning och specialisering. Tillsammans med Västra Götalandsregionen arbetar Skaraborgs kommuner för att stimulera förutsättningar för forskning och innovation inom flera av dessa resursbaser jämte andra strategiska satsningar. Utöver det behöver den offentliga sektorns tillväxt i Skaraborg inom exempelvis Försvarsmakten och Kriminalvården också lyftas.

Skaraborg ingår i Västra Götaland men fungerar i sin struktur till stor del som en egen arbetsmarknadsregion. Om Skaraborg hade varit kvar som ett eget län hade det befolkningsmässigt placerats före en tredjedel av nuvarande svenska län. Skaraborg hade då varit ett av de medelstora länen i landet jämte Gävleborgs län, Södermanlands län, Västerbottens län (Umeå och Skellefteå), Västmanlands län, Örebro län med flera. Mot bakgrund av sin regionala struktur och pågående omställning krävs det förutsättningar för ett delregionalt utbildningssystem med innovations- och forskningshöjd vid de lärosäten som är etablerade i Skaraborg. Dessa är Högskolan i Skövde, Sveriges Lantbruksuniversitet med verksamhet i Skara och Göteborgs universitet med verksamhet i Mariestad.

HÖGSKOLAN I SKÖVDE – EN STRATEGISK AKTÖR FÖR SVENSK DIGITALISERING OCH OMSTÄLLNING

Den regionala Högskolan i Skövde har på ett mycket lyckat och dokumenterat sätt utvecklats inom lärosätets profilerade forskningsmiljöer: Digital Health Research (hälsovetenskaper), Virtual Engineering (ingenjörsvetenskap), Systembiologi (biovetenskap), Informationsteknologi (informationsteknologi, medier, estetik och berättande) samt Organisering för hållbar utveckling (Företagsekonomi). Se Högskolan i Skövdes egna inspel.

[Start - Högskolan i Skövde \(his.se\)](#)

Den industriella omställningen och Högskolan i Skövde

Högskolan i Skövde är en preferred partner till Volvo Group och har ett nära samarbete med ABB, Försvarsmakten och Västra Götalandsregionen (Skaraborgs sjukhus).

Ett exempel på nyttiggjord samverkan är den excellenta miljön *ASSAR Industrial Innovation Arena*. I sin funktion som strategisk arena har ASSAR Industrial Innovation Arena konkret och bevisligen bidragit till att den svenska fordonsindustrin tagit nya steg inom elektrifiering. Initiativtagare till ASSAR Industrial Innovation Arena är Science Park Skövde AB, Högskolan i Skövde, IDC West Sweden AB, Volvo Car Corporation och Volvokoncernen. Västra Götalandsregionen, Skövde kommun och Skaraborgs kommunalförbund bidrar med betydande belopp till denna satsning till nytta för den svenska industriella utvecklingen och omställningen.

[Start - ASSAR innovation](#)

Specialisering inom digitalisering ger resultat – Spelundret i Skövde

Högskolan i Skövde har norra Europas största och Sveriges i särklass bredaste utbud av dataspelsutbildningar. Över 600 studenter läser vid lärosätets dataspelsutbildningar och spelbranschen sysselsätter närmare 1000 personer i närområdet. År 2022 var Skövde Sveriges största spelutvecklingskommun. Baserat på omsättning var det enbart Stockholm som var större. Fortsatta forskningsprogram inom spel och digitalisering skulle ge snabb effekt. Särskilt intressant skulle det vara att kombinera områden som forsknings- och innovationsdriven dataspelsutveckling med hälsoteknikutveckling.

[Start \(swedengamearena.com\)](#), [Science Park Skövde – A game changer for your business \(scienceparkskovde.se\)](#)

Högskolan i Skövde – en regional motor

Mot bakgrund av Skaraborgs storlek, delregionens strategiska vikt för Sveriges gröna omställning och landets framtida utveckling ser vi från vårt perspektiv att det krävs såväl strategiska som kraftfulla satsningar vid Högskolan i Skövde. Utöver utpekade behov av forskningssatsningar ser Skaraborgs kommunalförbund att regeringen med enkelhet skulle kunna motivera en verksamhet i dubblerad omfattning vid Högskolan i Skövde. Det är inte orimligt att se på en motsvarande utveckling för Högskolan i Skövde, *Skaraborgs högskola*, liknande de som skett i befolkningsliknade regioner som Örebro, Västmanland, Västerbotten, Västernorrland och Mälardalen.

Även om det inte omfattar forskning- och innovation vill vi ändå lyfta behovet att utöka förutsättningarna för att fler grundläggande och campusförlagda utbildningar kan ges vid Högskolan i Skövde. För att stimulera den industriella omställningen krävs att grundläggande utbildningar ges motsvarande utveckling som de efterfrågade ingenjörsvetenskapliga utbildningarna. Det gäller inte minst inom så kallade välfärdsyrken inom hälso- och sjukvård och utbildning. En breddad satsning skapar även förbättrade förutsättningar för medflyttande.

SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET I SKARA (SLU)

SLU i Skara bedriver forskning med hög specialiseringsgrad inom områden som djur, miljö och landsbygdens produktionsområden. Forskningens profilområden inom precisionsodling, djurhållning och djurvälstånd är viktiga grundstenar för att utveckla Sveriges förmåga och kapacitet för självförsörjande och höja landets generella motståndskraft. Skaraborgs kommunalförbund ser det som fullt rimligt att stärka SLU i Skara med ytterligare forskningssatsningar inom såväl primärproduktion som livsmedelsförädling. Verksamheten bedrivs i hög grad tillsammans med näringslivet samt på egna forskningsanläggningar. I Skaraborg finns tydliga ambitioner att utveckla SLU i Skara till ett centrum och forskningsnod inom dessa kunskapsområden.

[SLU i Skara | Externwebben](#)

GÖTEBORGS UNIVERSITET MED PLACERING I MARIESTAD – SVERIGES HANTVERKSLABORATORIUM

I Mariestad har Göteborgs universitet (GU) en platsförlagd del av Naturvetenskapliga fakulteten, del av Institutionen för Kulturvård. Vid GU:s verksamhet i Mariestad bedrivs forskning inom bland annat Hantverkslaboratoriet. Hantverkslaboratoriet är en unik verksamhet för kulturmiljövårdens hantverk med uppdrag att dokumentera, säkra och utveckla traditionella hantverkskunskaper. Hantverkets kunskap, handens kunskap, är strategiskt viktig för att ge förutsättningar att kunna bevara, utveckla och dokumentera det svenska hantverket för kommande generationer. Det finns goda förutsättningar att sammanföra detta arbete med innovationsarbete inom exempelvis digitalisering. Vi ser även att den forskning och innovationsutveckling som bedrivs i Mariestad ligger väl i linje med regeringens utpekade vilja att stärka skyddet av materiellt som immateriellt kulturarv i händelse av kris eller krig. Vi uppfattar att Hantverkslaboratoriet är förberedda för utökade uppdrag kring forskning och innovation. I Mariestad bedrivs det även grundläggande utbildning inom traditionellt Bygghantverk tillsammans med Trädgårdens och landskapsvårdens hantverk, två utbildningar med ett tydligt fokus på hållbar utveckling. www.gu.se/kulturvard

Skövde den 31 oktober 2023

Theres Sahlström
ordförande Skaraborgs kommunalförbund

Kristofer Svensson
Förbundsdirektör

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Underskriftstjänst: Ciceron Document Signer 1 - PROD (backa2) 1.7.16.0 [TS-Sign]